

Tootenimi:	VERTICAL MARKER	Koostamise kuupäev:	28.03.12 Version : 1.1
Ref.Nr.:	BDS000011_12_20120328	Eelmise väljaande kuupäev:	BDS000011_20120206

1. JAGU: Aine/segude ning äriühingu/ettevõtja identifitseerimine

1.1. Tootetähis

VERTICAL MARKER
Fluo Red, Fluo Green, Fluo Yellow, Fluo Blue, White, Orange Fluo, Fuchsia Fluo
Aerosool

1.2. Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusalaad ning kasutusalaad, mida ei soovitata

Värvid

1.3. Andmed ohutuskaardi tarnija kohta

CRC Industries Europe bvba
Touwslagerstraat 1
9240 Zele
Belgium
Tel.: +32(0)52/45.60.11
Fax.: +32(0)52/45.00.34
E-mail : hse@crcind.com

Harud		Tel	Fax
CRC Industries Finland Oy	Laurinkatu 57 A 23 B, 08100 Lohja	+358/(19)32.921	+358/(19)383.676
CRC Industries France	6, avenue du marais, B.P. 90028, 95102 Argenteuil Cedex	01.34.11.20.00	01.34.11.09.96
CRC Industries Deutschland GmbH	Südring 9, D-76473 Iffezheim	(07229) 303.0	(07229)30 32 66
CRC INDUSTRIES IBERIA S.L.U.	GREMIO DEL CUERO-PARC.96, POLIGONO INDUSTRI. DE HONTORIA, 40195 SEGOVIA	0034/921.427.546	0034/921.436.270
CRC Industries Sweden	Kryptogatan 14, 431 53 Mölndal	0046/31 706 84 80	0046/31 27 39 91

1.4. Hädaabitelefoni number

CRC Industries Europe, Belgium: Tel.: +32(0)52/45.60.11 (office hours)
Eesti: 166662 Poison Information Centre Mürgistusteabekeskus Gonsiori 29 Tallinn 15027

2. JAGU: Ohtude identifitseerimine

2.1. Aine või segu klassifitseerimine

Klassifitseerimine 67/548/EMÜ või 1999/45/EÜ kohaselt:

Tootenimi:	VERTICAL MARKER	Koostamise kuupäev:	28.03.12 Version : 1.1
Ref.Nr.:	BDS000011_12_20120328	Eelmise väljaande kuupäev:	BDS000011_20120206

Tervis:	R66: Korduv toime võib põhjustada naha kuivust või lõhenemist. R67: Aurud võivad põhjustada uimasust ja peapööritust.
Füüsiline:	ERITI TULEOHTLIK
Keskkond :	Vastavalt klassifitseerimata

2.2. Märjuselemendid

Ohutunnus(ed)	ERITI TULEOHTLIK
Riskilause(d) :	R66: Korduv toime võib põhjustada naha kuivust või lõhenemist. R67: Aurud võivad põhjustada uimasust ja peapööritust.
Ohutuslause(d) :	S2: Hoida lastele kättesaamatus kohas. S16: Hoida eemal süttimisallikast - Mitte suitsetada! S23: Vältida auru/udu sissehingamist. S51: Käidelda hästiventileeritavas kohas.
Täiendavad sildi elemendid vastavalt aerosoolide direktiivile 75/324/EÜ:	Rõhu all olev: mitte hoida päikese käes ja temperatuuril üle 50°C. Keelatud purustada ja põletada ka peale kasutamist. Tühjendamine lahtisse tulle või hõõguvasse ainesse keelatud. Hoida eemal süttimisallikast - mitte suitsetada! Hoida lastele kättesaamatult.
Muud täiendavad sildi elemendid:	Ventileerimata ruumides võimalik plahvatavate segude tekkimine. Valmistisi, mis on liigitatud ohtlikeks aspiratsiooniohu põhjal, ei tule märjendada kahjulikeks ega tähistada riskilausega R65, kui need viiakse turule aerosoolina või hermeetilises pihustusotsikuga pakendis. (direktiivi 67/548/EMÜ 9.4 LISA 6)

2.3. Muud ohud

Puuduvad

3. JAGU: Koostis/teave koostisainete kohta

3.1. Ained

Ei kehti.

3.2. Segud

Ohtlik koostisosa	CAS-nr	EC-nr	w/w %	sümbol	R-fraasid*	Märkused
Dimetüleeter	115-10-6	204-065-8	25-50	F+	12	A
n-butyl acetate	123-86-4	204-658-1	10-25		10-66-67	
Etüülatsetaat	141-78-6	205-500-4	5-10	F,Xi	11-36-66-67	B
Explanation notes						
A : aine kokkupuute piirnorm töökohal ühenduse tasemel						
B : aine kokkupuute piirnorm töökohal riiklikul tasemel						

Ohtlik koostisosa	Registreerimisnumber	CAS-nr	EC-nr	w/w %	Ohuklass ja -kategooria	Ohulause	Märkused
-------------------	----------------------	--------	-------	-------	-------------------------	----------	----------

Tootenimi: VERTICAL MARKER
 Ref.Nr.: BDS000011_12_20120328

Koostamise
 kuupäev: 28.03.12 Version : 1.1
 Eelmise väljaande
 kuupäev: BDS000011_20120206

Dimetüleeter		115-10-6	204-065-8	25-50	Flam. Gas 1, Press. Gas	H220	A
n-butyl acetate	01-2119485493-29	123-86-4	204-658-1	10-25	Flam. Liq. 3, STOT SE 3	H226,H336	
Etüülatsetaat		141-78-6	205-500-4	5-10	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3	H225,H319,H336	B

Explanation notes

A : aine kokkupuute piirnorm töökohal ühenduse tasemel

B : aine kokkupuute piirnorm töökohal riiklikul tasemel

(* mõistete seletused : vt peatükk 16)

4. JAGU: Esmaabimeetmed**4.1. Esmaabimeetmete kirjeldus**

Silma sattumisel :	Aine silma sattumisel loputada koheselt välja rohke veega Ärrituse püsimise korral pöörduge arsti poole.
Nahale sattumisel :	Pesta vee ja seebiga. Ärrituse püsimise korral pöörduge arsti poole.
Sissehingamisel :	Värsket õhku, püsida soojas ja puhata. Haigusnähtude kordumise korral pöörduge arsti poole
Allaneelamisel :	Ärge kutsuge esile oksendamist kuna aine võib sattuda kopsudesse. Kui aine peaks sattuma kopsudesse, pöörduge koheselt arsti poole.

4.2. Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju

Sissehingamine	Lahustiaurude liigne sissehingamine võib põhjustada iiveldust, peavalu ja uimasust
Allaneelamine	Peale neelatud toote oksendamist võib aine sattuda kopsudesse. Lahustid võivad põhjustada keemilise kopsupõletiku. Sümptomid: kurguvalu, valud alakehas, peapööritus, oksendamine
Kokkupuude nahaga	Võib põhjustada ärritust. Sümptomid: punetus ja valu
Kokkupuude silmadega	Võib põhjustada ärritust. Sümptomid: punetus ja valu

4.3. Märgede igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja erikohtlemise vajalikkuse kohta

Üldised nõuanded :	Halva enesetunde korral pöörduge arsti poole (võimalusel näidake etiketti Kui sümptomid ei kao pöörduge kindlasti arsti poole.
---------------------------	---

5. JAGU: Tulekustutusmeetmed**5.1. Tulekustutusvahendid**

vaht, süsinikdioksiid või pulber

5.2. Aine või seguga seotud erilised ohud

Aerosoolid võivad plahvatada temperatuuridel üle 50°C

Tootenimi:	VERTICAL MARKER	Koostamise kuupäev:	28.03.12 Version : 1.1
Ref.Nr.:	BDS000011_12_20120328	Eelmise väljaande kuupäev:	BDS000011_20120206

Moodustab ohtlikke laguprodukte
CO,CO2

5.3. Nõuanded tuletõrjajatele

Tulele lähedal olevaid mahuteid jahutage vee pritsimisega
Tulekahju korral vältige suitsu hingamist

6. JAGU: Meetmed juhusliku sattumise korral keskkonda

6.1. Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toimimine hädaolukorras

Kustutage kõik süüteallikad
Kindlustage piisav ventilatsioon
Kandke sobivat kaitseriietust ja kindaid.

6.2. Keskkonnakaitse meetmed

Mitte lasta voolata üldkasutatavasse kanalisatsiooni või veesüsteemi
Kui saastunud vesi satub äravoolu või veesüsteemi teatage koheselt vastavatele ametitele

6.3. Tõkestamis- ning puhastamise meetodid ja -vahendid

Koguge mahaloksunud aine sobiva inertse materjaliga

6.4. Viited muudele jagudele

Täpsema teabe saamiseks vaadake jaotist 8.

7. JAGU: Käitlemine ja ladustamine

7.1. Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud

Hoida eemal kuumast ja süüteallikatest
Rakendage ettevaatusabinõusid staatiliste laengute vältimiseks
Varustus peaks olema maandatud
Kasutada plahvatuskindlaid elektri-/ventilatsiooni-/valgustus-.../seadmeid.
Mitte kasutada seadmeid, mis võivad tekitada sädemeid.
Mitte sisse hingata aerosoole ja aure.
Kindlustage piisav ventilatsioon
Vältida kokkupuudet silmade ja nahaga.
Peske hoolikalt peale kasutamist
Kanda kaitsekindaid/kaitserõivastust/kaitseprille/kaitsemaski.

7.2. Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud ladustamistingimused

Rõhualune mahuti: kaitsta otsese päikesevalguse ja 50°C ületavate temperatuuride eest.

Tootenimi: VERTICAL MARKER
Ref.Nr.: BDS000011_12_20120328

Koostamise kuupäev: 28.03.12 Version : 1.1
Eelmise väljaande kuupäev: BDS000011_20120206

Hoida lastele kättesaamatuna.

7.3. Eriksutus

Värvid

8. JAGU: Kokkupuute ohjamine/isikukaitse

8.1. Kontrolliparameetrid

Ekspositsioonipiirid :

Ohtlik koostisosa	CAS-nr	meetod	
EL sätestatud ekspositsioonimäär			
Dimetüüleeter	115-10-6	TWA	1000 ppm
Riiklikult sätestatud ekspositsioonimäärad, Estonia			
Dimetüüleeter	115-10-6	TWA	1000 ppm
Etüülatsetaat	141-78-6	TWA	150 ppm
		STEL	300 ppm

8.2. Kokkupuute ohjamine

Kontrollprotseduurid :	Kindlustage piisav ventilatsioon Hoida eemal kuumast ja süüteallikatest Rakendage ettevaatusabinõusid staatiliste laengute vältimiseks
Kasutajakaitse :	Kasutage toote käitlemisel naha ja silmade kaitsevahendeid. Kindlustage piisav ventilatsioon
sissehingamine :	Ebapiisava ventilatsiooni korral kandke sobivat respiraatorit.
kätele ja nahale sattumine :	Kandke sobivaid kaitsekindaid (butüülkumm)
silma sattumine :	Kandke kaitseprille.

9. JAGU: Füüsikalised ja keemilised omadused

9.1. Teave üldiste füüsikaliste ja keemiliste omaduste kohta

(propellendita aerosoolid)	
Välimus: füüsikaline olek :	Dimetüüleetri rõhualune vedelik.
värv :	Vaata värvikorki.
lõhn :	Iseloomulik lõhn.
pH tase :	Ei kehti.
Keemispunkt/-vahemik :	Ei ole saadaval.
Leekpunkt :	- 41 °C
Aurumiskiirus :	Ei ole saadaval.
Plahvatuspiirid : ülemine piir :	Ei ole saadaval.

Tootenimi:	VERTICAL MARKER	Koostamise kuupäev:	28.03.12 Version : 1.1
Ref.Nr.:	BDS000011_12_20120328	Eelmise väljaande kuupäev:	BDS000011_20120206

alumine piir :	Ei ole saadaval.
Aururõhk :	Ei ole saadaval.
Suhteline tihedus :	1 g/cm ³ (@ 20°C).
Ihesüttimine :	> 200 °C
Viskoossus :	Ei kehti.

9.2. Muu teave

VOC: 731 g/l

10. JAGU: Püsivus ja reaktsioonivõime

10.1. Reaktsioonivõime

Otsetarbekohasel kasutamisel ei ole teada ohtlikke reaktsioone

10.2. Keemiline stabiilsus

Stabiilne

10.3. Ohtlike reaktsioonide võimalikkus

Otsetarbekohasel kasutamisel ei ole teada ohtlikke reaktsioone

10.4. Tingimused, mida tuleb vältida

Vältida ülekuumenemist

10.5. Kokkusobimatud materjalid

Tugev oksüdeerija

10.6. Ohtlikud lagusaadused

CO,CO₂

11. JAGU: Teave toksilisuse kohta

11.1. Teave toksikoloogiliste mõjude kohta

Sissehingamine	Lahustiaurude sissehingamine võib põhjustada peapööritust, peavalu ja uimasust.
Allaneelamine	Peale neelatud toote oksendamist võib aine sattuda kopsudesse. Lahustid võivad põhjustada keemilise kopsupõletiku.
Kokkupuude nahaga	Pikaajaline kokkupuude nahaga põhjustab naha rasvatustamise, mis võib viia naha ärrituseni, mõnigatel juhtudel ka dermatiidini.

Tootenimi: VERTICAL MARKER
 Ref.Nr.: BDS000011_12_20120328

Koostamise
 kuupäev: 28.03.12 Version : 1.1
 Eelmise väljaande
 kuupäev: BDS000011_20120206

Korduv ekspositsioon võib põhjustada naha kuivust ja pragunemist.
 Kokkupuude silmadega Võib põhjustada ärritust.

Toksikoloogsed andmed :

Ohtlik koostisosa	CAS-nr	meetod	
n-butyl acetate	123-86-4	LD50 suukaudne	> 2000 mg/kg
		LC50 sissehing.	> 20 mg/l

12. JAGU: Ökoloogiline teave

12.1. Toksilisus

Vastavalt klassifitseerimata

Ekotoksikoloogilised andmed:

Ohtlik koostisosa	CAS-nr	meetod	
n-butyl acetate	123-86-4	IC50 vetikad	647 mg/l
		LC50 kala	18 mg/l
		EC50 daphnia	44 mg/l

12.2. Püsivus ja lagunduvus

Katseandmed puuduvad

12.3. Bioakumulatsioon

Katseandmed puuduvad

12.4. Liikuvus pinnases

Katseandmed puuduvad

12.5. Püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleeruvate omaduste hindamine

Andmed puuduvad

12.6. Muud kahjulikud mõjud

Mitte lasta voolata üldkasutatavasse kanalisatsiooni või veesüsteemi

13. JAGU: Jäätmekäitlus

Tootenimi:	VERTICAL MARKER	Koostamise kuupäev:	28.03.12 Version : 1.1
Ref.Nr.:	BDS000011_12_20120328	Eelmise väljaande kuupäev:	BDS000011_20120206

13.1. Jäätmetöötlusmeetodid

Toode : Antud materjal ja selle mahuti tuleb kõrvaldada ohutult. Ärge valage äravoolu või keskkonda, kõrvaldage autoriseeritud jäätmekogumispunktis.

Saastunud pakend : Jäätmete kõrvaldamine peab toimuma vastavalt kohalikule, riiklikule või rahvusvahelisele seadusandlusele

14. JAGU: Veonõuded

14.1. ÜRO number (UN number)

UN number : 1950

14.2. ÜRO veose tunnusnimetus

Proper shipping name: AEROSOLS

14.3. Transpordi ohuklass(id)

Klass: 2.1
ADR/RID ? klassifikatsioonikood: 5F

14.4. Pakendirühm

Packing group: pole kohaldatav

14.5. Keskkonnaohud

ADR/RID ? keskkonnale ohtlik: Ei
IMDG - Veekeskkonda saastav: No
IATA/ICAO - keskkonnale ohtlik: Ei

14.6. Eriettevaatusabinõud kasutajatele

ADR/RID - tunnelkood: (D)
IMDG - Ems: F-D, S-U
IATA/ICAO - PAX: 203
IATA/ICAO - CAO: 203

14.7. Transportimine mahtlastina kooskõlas MARPOL 73/78 II lisaga ja IBC koodeksiga

Ei kehti.

15. JAGU: Reguleerivad õigusaktid

Tootenimi:	VERTICAL MARKER	Koostamise kuupäev:	28.03.12 Version : 1.1
Ref.Nr.:	BDS000011_12_20120328	Eelmise väljaande kuupäev:	BDS000011_20120206

15.1. Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutuse-, tervise- ja keskkonnavalased eeskirjad/õigusaktid

Ohutusandmete leht on koostatud vastavalt kehtivatele Euroopa nõudmistele.
Direktiiv 2013/10/EL, 2008/47/EÜ, aerosoolide direktiivi 75/324/EMÜ muudatus.
Direktiivile 99/45/EC
Regulation (EC) No 1272/2008
Regulation (EC) No 1906/2006

15.2. Kemikaaliohutuse hindamine

Teave puudub

16. JAGU: Muu teave

*Riskilause	R10: Tuleohtlik. R11: Väga tuleohtlik. R12: Eriti tuleohtlik. R36: Ärritab silmi. R66: Korduv toime võib põhjustada naha kuivust või lõhenemist. R67: Aurud võivad põhjustada uimasust ja peapööritust.
*Ohulause	H220 : Eriti tuleohtlik gaas. H225 : Väga tuleohtlik vedelik ja aur. H226 : Tuleohtlik vedelik ja aur. H319 : Põhjustab tugevat silmade ärritust. H336 : Võib põhjustada unisust või peapööritust.

Antud toodet tuleb säilitada, käidelda ja kasutada vastavalt headele tööstuslikele hügieenitavadele ja seadusandlusele. Siin sisaldub informatsioon tugineb teie praegustele teadmistele antud tootest ning on mõeldud eelkõige toote kirjeldamiseks ohutuse seisukohast. See ei garanteeri ühtegi toote omadust. Ühtegi osa antud dokumentidest ei tohi reprodutseerida ilma CRC loata, va õppe-, uurimis-, tervisekaitse-, ohutuse ja keskkonnakaitse eesmärkidel.

